

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 258

Maribor, četrtek 12. novembra 1931

»JUTRA«

Zhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prve naloge nove skupščine

REVIZIJA DAVČNEGA ZAKONA. — SOCIJALNO ZAVAROVANJE ZA PO-
DEŽELJE. — GOSPODARSKI SVET.

BEOGRAD, 12. nov. V merodajnih krogih izjavljajo, da bo med prvimi predmeti razprav v novi narodni skupščini, izvoljeni 8. nov., vprašanje

revizije celokupne davčne zakonodaje. Prevladalo je prepričanje, da se morajo davčna bremena pravičnejše razdeliti. Vse časovno določene dajatve, ki so nastale pod pritiskom prillik, se morajo odpraviti. Davčni sistem se mora do temelja reformirati in poenostaviti.

V drugi vrsti se bo morala nova skupščina baviti s

problemi socijalnopolitične narave.

Novi parlament bo moral delati na to, da se bodo interesi kmetijskega prebivalstva, ki tvorijo ogromno večino v državi, spravili v sklad z interesi drugih stanov odnošno gospodarskih panog. V prvi vrsti je misliti na uvedbo socijalnega zavarovanja tudi za kmete, obrtnike in kmetijske delavce.

Nadaljnja naloga bo ustanovitev gospodarskega sveta, na katerega oživotvorenje gospodarski krogi že leta sem težko čakajo.

Novi politični ročni zemljevid Evrope

je izšel v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid sta izdelala v merilu 1:15.000.000 znana kartografa profesor Baš in Slavoj Dimnik, tisk pa je oskrbela litografija Mariborske tiskarne. Ta nova edicija agilne založnice je res lepo delo, ki se lahko meri z vsako domačo ali pa tujo založbo. Imeni avtorjev jamčita, da zemljevid odgovarja najnovejšim zahtevam. Tako obsega poleg običajnih podatkov, ki jih imajo politični ročni zemljevidi, še radio-oddajne postaje, velike električne centrale, plovnost rek in zračne prometne proge. Iz njega so tudi razvidni sedeži jugoslovanskih poslaštitev in konzulatov. Sploh je ta zemljevid izdelan iz našega jugoslovanskega vidika ter je vnešeno vse, kar je važno za našo državo, bodisi iz političnega, gospodarskega, ali pa zgodovinskega vidika, kolikor je seveda tehnično možno spraviti na tako majhen prostor. Zemljevid bodo z veliko koristjo uporabljale šole, ki so bile do danes navezane na razne zemljevide, kateri niso upoštevali teh vidikov. Prav bo de prišel pa tudi vsakomur, ki se zanima za politični položaj evropske celine.

Nad življenjem je obupal.

Sinoči zvečer si je na svojem stanovanju na Betnavski cesti 52, v samomornilnem namenu prerezal vrat 47letni pazniški upokojenec, Alojzij Ostrouška. Domači so njegovo nameru takoj opazili in poklicali reševalce, ki so nesrečnega prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno, upajo pa, da bo ostal pri življenju, nad katerim je obupal zaradi težkih gmotnih razmer, v katerih je živel v poslednjem času.

Delavčeva nezgoda.

V Smetanovi ulici je na svojem domu danes dopoldne 68letni delavec Karl Neubauer tako nesrečno padel in se potolkel po glavi, da so ga morali prepeljati v splošno bolnišnico.

Epilentičen napad.

Včeraj popoldne je dobil delavec Alfred Lipič, stanujoč v Nasipni ulici 14, tako močen napad, da se je pri padcu na Državnem mostu potolkel po glavi. Nezavestnega siromaka so z rešilnim avtom prepeljali v bolnico.

Iz Sv. Lenarta v Slov. gor.

Vrščič Ferdinand, viničar iz Čagone, je gnal v torek zvečer okoli 7. ure po cesti skozi Črni les voja iz Maribora. Naenkrat planeta proti njemu dve temni postavi in ga začeta pretepati. Eden od napadelcev je potegnil celo nož in je dvakrat sunil Vrščiča. Vrščič se je branil, kolikor je mogel, in končno sta napadalca izginila v temi. Ves krvav je prišel nesrečni viničar do gostilne Zamolo, od koder so takoj poklicali zdravnika dr. Krambergerja, ki ga je obvezal. Vrščič ima 5 cm globoko rano na levi rami in eno, tudi precej hudo, na desni nadlehti. Kaj je vzrok tega divjaškega napada, še ni prav znano. Orožniki so že na sledu obema napadalcema, in kakor se čuje bosta oba v kratkem izročena roki pravice.

Rapallo

Odlomki iz spomenice Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov v Ljubljani ob 11. obletnici rapaliske pogodbe z dne 12. nov. 1920.

Tesno nam je danes pri srcu, saj leži pred nami vsa ona velika brezpri merna tragika pol milijona našega ljudstva. Danes se nam izzivalno reži v obraz Rapallo, simbol trpljenja in praznik krivice, ki je triumfirala nad pravico... Na današnji dan je padlo v težke okove sužnosti naše najzavednejše in najsvobodoljubnejše Primorje! Klonil je tedaj naš rod pod težo udarca, ki mu ga je zadal zemljelačni tujec. Klonil je za hip, a kmalu zvrnil krepko svojo hrbtnico, zavedajoč se, da je doprinesel veliko žrtev v prid nam ostalim Jugoslovenom, da nam z žrtvijo samega sebe očuva in utrdi s tolikimi napori in krvjo priborjeno mesto pod svobodnim solncem. Naša prva in najsvetejša dolžnost je, da te ogromne žrtve za nas ne pozabimo...

Umazana je pogosto mednarodna politika. Da reši svoje probleme, jej nič ni mar, če ustvarja pri tem v svojem velikem egoizmu in materijalizmu nešteto novih, kompliciranejših in nevarnejših. Kaj je bila mar gospodi ob zeleni mizi v Londonu usoda sedaj tako trpečnega naroda, ko je radi slabe vesti skrivaj snovala za nas tako usodni »londonski pakt«... Italijanski diplomaciji je uspelo, da nas je izolirala. Takrat še mlada, neurejena in netrjena Jugoslavija je morala občutiti, da stoji v boju z velesilo osamljena, brez podpore onih, s katerimi in za katere je žrtvovala jedro svojega naroda, za katere je prestala albansko Golgoto. Z Wilsonovim padcem se je porušilo zadnje naše upanje. Tako razorožene je Italija prisilila predstavnike našega naroda, da so se na današnji dan 1. 1920, primorani podali v Rapallo, da podpisujejo diktirano jim smrtno obsodbo lastnih ljudi, lastne krvi...

Ako pogledamo danes nazaj in primerjamo faktično postopanje dvatisočletnih kulturonoscev z vsebino letakov, ki so jih nabili ob okupaciji od govornih, oficijelnih elementi po naših krajih v »tolažbo« naših obunani in nesrečni raji, potem strmimo in se zgražamo ob načinu izpolnjevanja obljube, ki se je glasila: »Slovinci! Italija, premogočna država velike svobode. Vam bo dala iste državljanske pravice, kakor lastnim podložnikom. Dala vam bo šole v vašem lastnem jeziku, in to v večjem številu, kot ste jih imeli pod Avstrijo. Vaša vera bo spoštovana, ker je katoliška vera vera vse Italije. Slovinci, bodite prepričani, da bo mogočna in zmagovalna Italija skrbela za svoje državljane, naj bodo katerekoli narodnosti!« Danes, ob enajsti obletnici Rapalla, pa je nobit po Primorju drug letak, ki vpije v nebo. Pred nami je slika izmučene dežele, ki nosi na svojih mučenih

Pred ofenzivo maršala Maa

POOSTREN POLOŽAJ V MANDŽURIJI. — PROTESTNA NOTA KITAJSKE
VLADE. — NOVA POLITIČNA ŠAHOVSKA POTEZA JAPONCEV.

LONDON, 12. nov. Glasom zadnjih vesti iz Kitajske se je položaj v Mandžuriji z ozirom na neprestane operacije japonske armade in kitajskih čet pod poveljstvom maršala Maa ponovno zelo poostiril. Danes se že računa s tem, da bo Maa, ki je svojo ofenzivo do vseh podrobnosti pripravil, v najkrajšem času začel z odločilnim udarcem. V Pekingju so zavzeli nemiri tako nevarne oblike, da je vlada bila prisiljena odrediti in razglasiti obsedno stanje.

PARIZ, 12. nov. Zunanji minister nankinške vlade je poslal japonski vladi protestno noto, v kateri najprej obžaluje, da japonske čete še vedno niso izpraznile

Mandžurije, kakor je Japonska v svoji noti Društva narodov na to pristala. Kitajska vlada zahteva, da Japonci takoj ustavijo vse vojaške operacije v Mandžuriji in brezpogojno izpolnijo pogoje ženevske resolucije. Povrh sporoča kitajska vlada vladi v Tokiju, da jo dela odgovorno za vse škode in za vsa uničena človeška življenja v Mandžuriji.

LONDON, 12. nov. V navzočnosti japonskih oficirjev je bil včeraj Mukden proglašen za avtonomno provinco. Za guvernerja je določen general Juan. Šef japonskega generalnega štaba v Mandžuriji, general Honjo, je čestital imenom Japonske.

ATENTAT NA ITALIJANSKI KONZULAT.

LONDON, 12. nov. Reuter poroča iz Washingtona, da je bil sinoči na italijanski konzulat v Serauthu, v državi Pensilvanija, izvršen težak atentat. Neznani storilci so v poslopiu konzulata položili bombo, ki je razdejala celo poslopje. Konzul in njegova žena sta težko poškodovana. Napadalcji so zbežali in jih ni bilo mogoče izslediti.

GLAVNI VOLILNI ODFOR NA DELU.

BEOGRAD, 12. nov. Glavni volilni odbor je doslej pregledal volilne spise za štiri banovine. Danes bo najbrž končan pregled volilnih rezultatov v dravski banovini.

NEMIRI NA DUNAJSKI UNIVERZI.

DUNAJ, 12. nov. Včeraj je na tukajšnji univerzi prišlo do nemirov med dijaki. Policija je blokirala poslopje, da prepreči nadaljnje nemire med nacionalisti in komunisti. Velika napetost vlada posebno med nacionalisti in se je bati, da pride do nemirov, ki so razburjali dunajsko javnost prejšnja leta.

ništva. Že ob okupaciji je bil izdelan satanski načrt. Sistematično se je uničevalo slovensko šolstvo, pregnan je bil zadnji slovenski učitelj! Uničena so slovenska kulturna društva! Uničene so slovenske gospodarske organizacije — slovenski otrok je brez kruha, duševnega in pšeničnega! Na tisoče in tisoče obubožanih tipov mora z lastne grude od tujca pregnanih s trebuhom za kruhom po svetu. V izmučeni Primorski so danes naši

EDISONOV SPOMENIK.

NEWYORK, 12. nov. V Westorangeru se je sestavil odbor za postavitve spomenika Edisonu. Stroški za spomenik so predvideni na 10 milijonov dolarjev.

VENIZELOSOV POZIV GRKOM.

ATENE, 12. nov. Venizelos je izdal proglas na grški narod, v katerem zahteva, naj prenehajo manifestacije v korist prebivalstva na Cipru. Te manifestacije pomenijo za Grško veliko nevarnost. Grčija mora tudi še zanaprej vzdrževati dobre zveze z Anglijo.

KERENSKI O REŽIMU V RUSIJI.

LONDON, 12. novembra. Bivši ruski diktator Kerenski je imel tu v krogu svojih prijateljev predavanje, v katerem je ostro napadel sedanji režim v Rusiji, zlasti Stalina in njegov petletni načrt.

NOVA MEDNARODNA KONFERENCA O REPARACIJAH?

PARIZ, 12. novembra. Berlinski dopisnik »Journala« doznava iz krogov nemške vlade, da so tam mnenja, da se bo še koncem novembra sestala bodisi v Parizu, Biarritzu ali Bruxellesu mednarodna konferenca, ki bo odločila o usodi Youngovega načrta in reparacij.

ljudje tujci v lastni hiši. Toda fašizmu to še ni dovolj, sadistično išče svoje žrtve med našimi najboljšimi si novci, da polni z njimi svoje strašne ječe in konfinacijska otočja. Višek fašistične kulture pa je petero gomil, na katerih gore ogromni svetilniki po celi Evropi z imeni Vladimir Gortan, Ferdo Bidovec, Franjo Marušič, Zvonimir Miloš in Lojze Valenčič.

Evropa pa, polna in prenasršena človeko- in svobodoljubnih idej ki je

šla za uresničenje teh idej v svetovno vojno, gleda te svetilnike, sliši jok mater — a hladno molči!

Mi pa verujemo v lastno delo in zapujamo sami v sebe! Preveč nas je že zgodovina naučila udarcev in razočaranj, da bi nas mogla prihodnost še sedaj prevariti! Delajmo v blagor in moč domovine, da nas dogodki ne najdejo nepriljubljenih! Delajmo za močno Jugoslavijo! Naši junaški bratje naj nam bodo svetel zgled!

Mariborski in dnevni drobiž

Prva seja narodne skupščine
bo — kakor javljajo iz Beograda — dne 7. dec. tl.

Glasbena Matica v Murški Soboti.
V soboto, dne 14. nov. 1931 priredi mariborska Glasbena Matica velik pevski koncert v sokolski dvorani v Murški Soboti. Zbor nastopi s približno 80 člani in poje moške, ženske in mešane zборе. Za naše Prekmurce bodo gotovo najzanimivejše prekmurske narodne popevke, moški in mešani zbori, ki jih bo predaval zbor na koncertu. Začetek ob pol 21. uri.

Odlikovanje.
Z redom Jugoslovske krone V. razreda je odlikovan g. Ivan Hribar, šolski upravitelj v Tešanovcih pri Murški Soboti. — Čestitamo!

Osebnosti.
V Novi Sad je premeščen vodja orožniške postaje v Studencih gosp. Rudolf Lah, kjer je že nastopil svoje novo službeno mesto. Vodstvo postaje pa je prevzel narednik g. Kerin. — Gradbeni inženir Alfonz Vales, sin g. prof. Valesa v Mariboru, je imenovan za asistenta na univerzi v Caenu v Franciji. — Na tukajšnji realno gimnazijo je premeščen z gimnazije v Plevlju g. profesor Stanko Modic.

Naše planine v slikah.
Pod tem naslovom se je vršilo sinoči zanimivo skioptično predavanje zimsko-sportnega odseka SPD v Združeni gospodarski banki. V 140 krašnih diapozitivih sta nam pokazala k r a s o t e n a š i h p l a n i n g g. Vales in Cizelj, ki sta v resnici izbrala najlepše motive posameznih krajev in vrhov. Predavanje je bilo dobro obiskano.

Rossinijev »Stabat Mater« v slovenščini
se izvaja v sredo v mariborski stolici. Sodelujejo Lovšetova, Vedralova, Neralič in Živko. S koncertom proslavi mariborsko Cecilijino društvo svojo 25letnico. Vstopnice po Din 10 in 15, stojišča po Din 6 se dobijo v predprodaji pri Höferju in v Cirilovi knjigarni, Aleksandrova cesta.

Kje bo stala nova magdalenska šola?
Prošnjo odbora za gradnjo šole v V. okraju, je generalna direkcija odstopila železniški direkciji in Ljubljani, ki je pripravljena odstopiti prostor za zgradbo na prostoru med Frankopanovo, Stritarjevo in Betnavsko ulico v zamenjavo za zemljišče ob železnici, ki je last mestne občine. Tozadevno vprašanje bo rešil mestni svet na svoji prihodnji seji.

Opozorilo.
Mestni popisovalni urad razglša, naj se javijo pri njem (na Slomškovem trgu 11, pritličje, levo) do sobote 14. t. m. do 12. ure, vsi oni volilni upravičenci mesta Maribora, ki so bili v nedeljo, dne 8. t. m. službeno odsotni in zaradi tega niso mogli izvršiti svoje volilne pravice.

Novo obrtne pravice v Mariboru.
V mesecu oktobru 1931 so bile izdane na novo sledeče obrtne pravice: Trobiš Ferdinand, trgovina z mešanim blagom, Frankopanova c. 35; Bukošek Karl, branjarija, Tržaška c. 44; Jurak Josip, trgovina z delikatesami, Einspielerjeva ul. 22; Božiček Franc, trgovina z mešanim blagom, Meljska c. 9; Kuhn Peter, trgovina z južnim sadjem in deželnimi pridelki na debelo, Maistrova ul. 7; Svenšek Janko, trgovina z radio-aparati in elektrotehničnim materialom, Gosposka ul. 32; Gulda Lizelota, trgovska agentura in komisija, Trdinova ul. 5; Berta Jan, izdelovanje frotirne tkanine, Gregorčičeva ul. 8; Lehmann Anton, trgovina z mešanim blagom, Aleksandrova c. 71; Centralna prodajalnica izdelkov jugoslovske industrije, družba z o. z., razpečevanje vsakovrstnih proizvodov jugoslovske industrije, Aleksandrova c. 19; Vnuk Drago, klepar, Tattenbachova ul. 14; Holynski Karol, fotograf, Cankarjeva ul. 6 (podružnica); Štruk Janko, čevljar, Koroška c. 34; Kolman Franc, fotograf, Frankopanova c. 39; Šterman Ivan, krojač, Sodna ul. 32; Deutschmann Ivan, ščetar, Pristaniška ul. 2; Kovačič Ivan, čevljar, Mlinska ul. 8; Mejovšek Stanko, trgovsko in umetno vrtnarstvo, Valvazorjeva ul. 39; Bohine Rudolf, mi-

zar, Vetrinška ul. 5; Wendner Franc, mehanik, Masarykova ul. 22; Šušteršič Ilza, šivilja, Tattenbachova ul. 26; Vnuk Drago, inštalacija vodovoda, plina in centralnih kurjav, slednjih z izključitvijo konstrukcije kotelnih naprav, Tattenbachova ul. 14; Primus Marija, šivilja, Kralja Petra trg 9; Jeršek Kristina, trgovina z delikatesami, Raičeva ulica 13; Žel Ivan, branjarija ter prodaja alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah, Koroška c. 90; Fünkel Julij, trgovina s farmacevtskimi predmeti, Meljska c. 12; Sučević Branko, izdelovanje kemičnih izdelkov pod imenom »Fox«, izdelovanje čistil za čevlje, Tržaška c. 96. Skupno 27 novih obrtnih pravic. Izbrisanih pa je bilo v istem mesecu 17 obrtnih pravic.

Glede volilnih imenikov mariborskih smo dobili že takoj drugi dan po volitvah in dobivamo še sedaj dnevno pritožbe od ljudi, ki so hoteli voliti, pa niso mogli, ker niso bili vpisani. Celo moške, ki so že po 15 let v Mariboru in ki stanujejo že po 5 do 7 let v enem in istem stanovanju, so bili izpuščeni. Celo neki občinski svetniki, ki je prišel na volišče, je moral na svoje začudenje izvedeti, da ni vpisan v imenik in je spoštljivo vprašal komisijo, če so mogoče gospoda župana tudi pozabili vpisati. Ne pade nam na um, da bi trdili, da gre za kako sabotažo, vendar pa smo mnenja, vosti vsekakor mlh umlhw um da je tako ogromno število pomankljivosti vsekakor bilo nepotrebno, da si dobro vemo, da se je na imenikih delalo skoro cel teden dan in noč. Želeti je, da se že sedaj izvrše potrebne priprave za temeljito korekturo imenikov za slučaj morebitnih prihodnjih občinskih ali kakih drugih volitev.

L. 1927. in 1931.
Marsikoga utegne zanimati razmerje oddanih glasov po bivših strankah pri volitvah v narodno skupščino leta 1927. in število oddanih glasov za volitve v narodno skupščino dne 8. novembra 1931. Leta 1927. je bilo v srezu Maribor, levi breg oddanih glasov za bivšo Slovensko ljudsko stranko: 8479, Radičevo stranko 252, SDS 1858, nemško stranko 1189, radikalno stranko 386, skupaj 12.164. Pri volitvah v narodno skupščino dne 8. novembra 1931 pa je bilo v srezu Maribor, levi breg oddanih za državno listo skupaj 12.296 glasov, torej več nego l. 1927 za vse stranke skupaj.

Pevsko društvo Zarja
na Pobrežju ima v soboto 14. t. m. ob 19. pri g. Renčelinu svoj redni občni zbor. Vabimo tudi vse podporne člane. Drobiž iz Bistrice hd p.,- fsk

Telovadna akademija
Sokola Maribor-matica se vrši tudi letos na predvečer državnega praznika dne 30. novembra v Unionski dvorani. Ker je ta akademija za Maribor vsako leto dogodek, ki napolni dvorano in bo tudi letos na višku, je treba kupiti vstopnice čimprej, ker jih je dosedaj še vedno zmanjkalo. — Vstopnice se dobijo od ponedeljka 16. t. m. naprej v trgovinah Bureš in Majer.

Policijska kronika.
Zadnje čase lovi policija prav pridno postopače, ki beračijo in nadlegujejo ljudi. Zdi se, da se jih je zbralo precejšnje število in da so prišli z dežele v nadi, da se bodo tu lažje preklatali čez zimo. Tako so včeraj aretirali pet stricev, ki jim delo ne diši. Vse povrsti Franca, Edvarda, Henrika in Janeza bodo še pridržali, da jim natančneje izprašajo vest. Zaradi suma tatvine je bila aretirana neka Marija J. — Z bivšim trgovcem Hermannom H. iz Studencev, pa imajo na policiji češče velike sitnosti. Včeraj so ga zopet aretirali, ker si izposodi tega ali onega na ulici in ga na prav nesramen način ozmerja in žali. Herman najbrže ne bo čist pri pameti.

Nezgod.
V Vukovskem dolu se je 23-letni viničar Franc Lešnik pri sekanju drv tako hudo vsekval v desno nogo nad gležnjem, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Poravnalno postopanje.
Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Ludovika Hlustika, klobučarja v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču je 14. decembra ob 9., zglasitveni rok do 9. decembra;

Koncert Tria Brandl

V petek dne 6. t. m. se je nudil mariborskemu občinstvu lep večer komorne glasbe. V veliki unionski dvorani je koncertiral znani Trio Brandl (violina Fani Brandl, čelo Valy Gara, klavir Herta Reiss), ki je odigral okusno izbran program: Schubertov Trio Es-dur, Mozartov trio B-dur op. 15 in S. Tanejeva trio D-dur. Preveč so nam znane odlične kakovosti te umetniške skupine, da bi bilo potrebno to še posebej podčrtavati. Po danje je bilo na višku, tako tehnično kakor interpretacijsko, in umetnicam moremo le hvaležni biti, da so se na svoji turneji odločile koncertirati tudi pri nas, zlasti ko so komorni večeri nekaj tako redkega. Koncert se je vršil pod okriljem Ženskega društva in v dobrodelnih namenih. Kakor čujemo, je bila dvorana razprodana, zato smo se pa tem bolj začudili, da ni bila zasedena niti za polovico. To pa je do neke mere le žalostno pričevanje za oni del občinstva, ki je kupilo vstopnice, pa se koncerta ni udeležilo; to pomeni pač omalovaževanje te koncertne prireditve. Prišli so pa tisti, ki so bili in so vedno vneti za lepoto; s toplo ljubeznijo so se vdajali božajočim zvokom, ki so jih izvajljale umetnice in pokazali svojo zadoščenost z močnim aplaudiranjem. Nekaj pa bi se moralo še upoštevati: za komorno glasbo, ki ji, pa ne brez vzroka, pravimo tudi intimna glasba, je unionska dvorana prevelika. Za take večere je potreben manjši ambijent, v katerem se morejo poslušalci bolje koncentrirati in sprejemati govor instrumentov v vsej njihovi od umetnikov izvajljani zvočnosti.

Večer slovenskih narodnih pesmi

Včerajšnji dijaški koncert v kazinski dvorani je izpadel sijajno. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička in mnogi so morali oditi, ker ni bilo več vstopnic na razpolago. Stojišča in galerijo je zaseda dijaška mladina, po parternih sedežih pa smo videli zlasti mnogo nastavnikov, starišev in drugih pevskih prijateljev. Tak obisk pa je naše dijaštvo tudi res zaslužilo. Še je v njem dobre volje idealnega razpoloženja in vnetosti za našo pesem. Dijaštvo pa je pokazalo, da ob takih pogojih zmore tudi mnogo več kot se je pričakovalo, kajti to, kar so nam nudili naši mladi pevci in pevke, je zadovoljilo vse v največji meri. Dijaška mladina, organizirana v Ferialnem Savezu, se je z ljubeznijo zbrala okoli svojega učitelja prof. Viktorja Schweigerja, ki se je s hvalevredno požrtvovalnostjo lotil njene pevske vzgoje in ustanovil dijaški zbor, obstoječ iz kakih 80 pevcev in pevke. V njem smo videli zastopane vse srednje šole, največ pa realno gimnazijo in žensko učiteljsko.

Razveseljivo je tudi dejstvo, da prof. Schweiger postopa pri tem smotreno. Saj je vendar edina pot ta, da se mladina priučiti petju in vzgaja njena glasbenost z lahкими skladbami. Da imajo pri tem prednost naše narodne pesmi, je ravno tako razumljivo, je pa obenem hvaležno za dijake in učitelje in — občinstvo, kakor se je videlo ravno včeraj. Narodne in druge skladbe lažjega stila in tudi iz preteklih dob zamore bodoči zborovski pevec spoznati najlepše kot dijak; pozneje bo imel čim dalje redkejšo priliko. Ideja prireditve večera narodnih pesmi je prav posrečena in treba torej prirediteljem še posebno čestitati. Peli pa so dijaki in dijakinje s pravim navdušenjem; pazljivo in verno so sledili vsakemu migu svojega vodje ter so bili po vsaki točki burno aplaudirani. Glasovi, prisrčni in sveži, zlasti ženski, so razlivali po vsej dvorani svoj mladosten blesk in našli v vseh srcih topel odmev. Je pa ta dijaška pevska organizacija edinstvena ne le med Slovenci, marveč v vsej Jugoslaviji, na kar je lahko še posebno ponosna.

Poskrbljeno je bilo tudi za raznovrstnost večera. Nastopili so mešan zbor, ženski zbor, moški zbor, vmes pa dijaški solisti in sicer altist Tomo Neralič in baritonist Heribert Čerič, ki sta bila predmet posebnega zanimanja in aplavza. Spremljala ju je (kakor tudi ženski zbor) z nam dobro znano spretnostjo pianistka Minka Zacherlova.

Zdaj pa še to: začeli ste in se dobro afirmirali, zato vam pevcem in Vašemu zborovodju naše toplo priznanje in zahvalo, toda ne ustavite se in nadaljujte svojo pot z isto vztrajnostjo!

Tragična smrt mladeniča

Odslužil je vojaški rok in se smrtno ponesrečil.

Poljčane, 11. novembra
Smrt...! Nikoli ne veš kje te čaka. Najmanj slutiš, pa pride in zamahne s svojo neusmiljeno roko in po tebi je. Res... dneva ne pove nobena prat'ka... kot pravi naš Prešeren.

Tako nenadoma in nesluteno je preminul tudi 22-letni fant Rudolf Glaser iz Poljčan. — Ravno so pričakovali starši, sestre in bratje, da se vrne po odsluženju 18-mesečne vojaške službe domov, pa tl pride poročilo, da je mrtev, da ga ni več in ga ne bo nikoli več... Kot strela z jasnega je zasekala ta kratka brzozjavna vest, sporočena od vojaške komande preko tukajšnje orožniške postaje, v živo prizadete. Njih žalosti ne moremo popisati, saj je tudi vse ostale njegove znanec in prijatelje vest globoko pretresla.

Umiral je v Jadranski bolnici v Mostarju prav tisti dan, ko so se njegovi vojaški tovariši veselili src odpravljali domov. Nesreča se je zgodila ravno zadnji dan njegovega službovanja. Baje se je po nesrečnem naključju sprožila puška, od katere se je poslavljal in nesreča je bila — smrt neizogibna.

Pokojni mladenič je bil sila b'age in mirne narave. Prvotno se je hotel posvetiti učiteljskemu stanu, pa mu domače gmotne razmere tega niso dopustile. Zelo nadarjen za glasbo se je ves posvetil svojemu instrumentu — violini — in si skromno služil kruh s poučevanjem. Pri vojakih so ga kmalu sprejeli k muzičkemu oddelku, kjer se je docela izveščal za vojaške godbenike. Pozneje je nameraval odrediti za stalno k vojaški godbi. Po odsluženju roka je hotel samo nastopiti še kratki dopust, nato pa s trebihom za kruhom... Ali neizprosna usoda ga je sredi najlepših let in načrtov vzela in ga vrnila, ne meneč se za solze in bočine svojcev, spet materi zemlji v naročje... Naj počiva sladko in mirno!

J. K.

Živinski sejem.

Na torkov živinski sejem so prignali 618 glav in sicer 18 konjev, 12 bikov, 172 volov, 405 krav in 11 telet. Cene so bile: voli, živa teža 2.50—5.60, krave 1.50—4, mlada živina 3—4.75. Prodanih je bilo 314 glav; za izvoz v Italijo 15. Mesne cene: goveje meso 6—14, teletina 8—16 in svinjina 10—22 dinarjev za kilogram.

Internacionalni varieté spored v Veliki kavarni — restavraciji Dancingu.

Kdor hoče svež in zdrav ostati naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaža. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

(Mariborsko gledališče)

REPERTOAR.

Četrtek, 12. novembra ob 20. uri »Kralj pot«, ab. C.

Petek, 13. novembra. Zaprto.

Sobota, 14. novembra ob 20. uri »Kralj na Betajnovi«. Premijera.

Nedelja, 15. novembra ob 15. uri: »Cirkuška princesa«. — Ob 20. uri: »Mayerling«. Znižane cene.

Naslednja dramska premijera na mariborskem odru bo Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi«, eno izmed onih Cankarjevih del, ki so rodila ob svojem nastanku najhujši odpor, a so spoznali njeno pravo jedro in globoko etično prednost šele mnogo kasneje. Na pristni Cankarjev način šiba pesnik tu takratno slovensko politiko, filistrstvo in brutalno samosilstvo. — Cankarjeve drame pomenijo za slovenske odre zmeraj praznik in se zato pričakuje tudi za to premijero, ki bo v soboto, 14. tm. veliko zanimanje občinstva.

Kaj bo v nedeljo v gledališču? V nedeljo, 15. t. m. se bo vprizorila kot popoldanska predstava ob 15. uri ognjevit in vesela Kalmanova opereta »Cirkuška princesa«. — Zvečer pa se bo vprizorila zanimiva drama o smrti bivšega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa »Mayerling« pri znižanih cenah.

Bitka pri Kaušenu

IZ ZGODOVINE RUSKO-NEMŠKE VOJNE.

Strašni napad generala Lopuhina.

Nemci so se trdno držali. General Lopuhin je sam upeljal v boj vso brigado in z lastnim vzgledom dvigal duh in hrabrost vojakov.

Že so se zadnje vrste spustile v dolino, ki je delila Kauschen od sosednje vasi. Pri eni izmed bližnjih hiš je stala grupa oficirjev.

Tu je bil poveljnik kavalergardskega polka, general knez Dolgorukov, komandant konjeniške Garde — general Skopadski, poznejši hetman Ukrajine in cela vrsta drugih. Bili so nervozni in razburjeni.

Nekdo je govoril o velikih izgubah, o potrebi umika z ozirom na skoraj dvakrat večjo nemško moč.

— »Umakniti se, ne nameravam!« je dejal general Lopuhin. — »Odpor Nemcev moramo zlomiti!«

Nemške baterije so bolj in bolj pustošile ruske vrste. Opazilo se je že posameznike, ki so se umikali in malo je manjkalo, da ni prišlo do zmešnjave. — Še trenutek — in primeroma maloštevilne ruske vrste bi se začele umikati. Toda vsled trdnosti in odločnosti, komandanta bojnega polja, generala Lopuhina, ki je izkazal nenavadno energijo in junaštvo, je bil umik zaustavljen.

Ojunačene po vzgledu svojega poveljnika, so vrste z oficirji na čelu se zopet obrnile proti dolini in podpirane z artilerijskim ognjem so se zopet pričele pomikati naprej.

Položaj je postajal vedno bolj ugoden za Ruse, tako da je general Lopuhin, ko je od komandanta divizije prišlo povelje za umik, odgovoril z novim napadom. Vse bojno polje je bilo zavito v dim. Krogle z ogabnim žvižganjem in pokanjem, podobne čurljom so letale na vse strani in pobijale žrtev za žrtvijo.

Pomešani z ruskimi konjeniki so povsod ležali nemški pešadijci, nepremični, z razprostrtimi rokami, z turnistri iz rume-ne telečje kože. Nekateri z obrazi na zemlji, drugi na hrbtu in z izbuljenimi očmi so strmeli v jasno nebo.

Pri Rusih je ubit eden od poveljnikov eskadronov, ljublanec kapetan baron Kaulbars. Poleg ceste je ležalo truplo konnogradirskega oficirja, mladega junaka, podporučnika Lopuhina.

Ko so generalu javili, da je mrtev njegov sin, je ta razjahal konja, se nagnil

nad truplom, ter ga prekrižal in poljubil na čelo. Niti ena mišica ni zadržala na obrazu sivega generala, ki je že naslednjo minuto z istim mirnim in oblastnim glasom dajal povelja. — Še nekaj strel iz ruskih topov — in umolknile so nemške baterije.

Nemška regularna pešadija, se je začela umikati z vzornim redom. V ruskih vrstah so se zaslislala povelja, na desnem krilu so eskadroni zajahali konje in zadonel je ruski »ura!« in konjeniški eskadroni prve gardne divizije so jurišali na nemške baterije.

Na levem krilu so se še Nemci upirali. Z handžari v ustih, z divjim vpitjem v rdečih čerkeskah,*) na malih, belih in čilih konjih, so tu jurišali kozaki.

Kot podivjana priroda, ki je nič ne more zaustaviti, so dirjali sinovi prostrane ruske stepe.

Dvajset do trideset korakov pred sovražnikom je zadonelo povelje in nad kozaki se je zabliskalo tako močno, da je za nekaj trenutkov oslepilo Nemce, v naslednjem trenutku so pa krvi in zmage željni kozaki bili sredi nemških vrst. Kozaki so namreč tik pred sovražnikom potegnili svoje svetle, lahke sablje, ki so na solncu povzročile ta blisk, ki je oslepil Nemce. Še trenutek in tudi tu so Nemci bežali.

Med tem so že raznobarvni eskadroni ruske gardne konjenice, huzarji, ulani, konnogradirci, dragonci in kavalergardi, bili že tristo korakov oddaljeni od nemških baterij.

Toda nenadoma se je na vsej črti nemških baterij zabliskalo in zagrmelo — za trenutek se je juriš ustavil in so eskadroni pokrili s človeškimi in konjskimi trupli polje ter se pomešali med seboj.

Toda ni minila minuta, pa so že zadnje vrste napolnile izpraznjene prve vrste in pabile na baterijo. Kot prvi je šel eskadron konnogradie pod poveljstvom kapetana barona Vrangela*, ki je zajel baterije in posekal kanonirje v trenutku, ko so hoteli vnovič sprožiti topove. Naslednji eskadroni so pa sekali in jemali v ujetništvo bežeče nemške vojake.

*) Čerkeska — kozaška kapa.

* Poznejši general Vrangel — vrhovni poveljnik dobrovoljske armade na jugu Rusije. (Konec jutri.)

Po lordovi smrti je prišel dijamant v roke raznim lastnikom in vsem prinesel nesrečo. Med nesrečneži je bila zadnja žena milijonarja Meklina.

Kantova teorija o postanku zemlje ne drži?

Angleški prirodoslovec James Jeans, profesor astronomije na univerzi v Cambridgeu, ruši Kantovo in Laplaceovo teorijo o postanku zemlje in poje slavo svoji novi teoriji.

Kant in Laplace trdita, da je nastalo naše solnce iz orjaške meglene mase, ki se je polagoma zaradi rotacijske sile stiskala proti centru. Ta rotacijska masa se je polagoma pretvorila v solnce in iz nje so odleteli planeti, med njimi naša zemlja. V svoji knjigi »Uganke vseмирja« pa razlaga Jeans mnoge probleme iz teorije o postanku naše zemlje na zanimiv in zelo prepričevalen način. Jeans pravi v svoji knjigi, da potujejo brezštevne zvezde po vseмирju. Nekateri romajo v skupinah, druge so zopet osamljeni popotniki. Zvezde potujejo v tako neskončnem vseмирju, da si slučajna, da bi se približala ena zvezda drugi. Človek ne more zamisliti. Povečini pa romajo zvezde v veličastni osamljenosti, kakor ladje na pustem oceanu. Če si predstavljamo zvezde kot ladje, bi bila ena ladja od druge oddaljena približno poldrug milijon kilometrov, kar lahko potem razumemo, čemu tako redko treščita skupaj taki dve ladji.

Verjetno in mogoče je, da je pred dva tisoč milijoni let vendar prišlo do tega slučaja, da je neka zvezda prišla v bližino solнца in povzročila na solnčni površini ogromne valove, ki so na

raščali, čim bolj se je približevala. Predno pa se je začela zopet oddaljevati, je bila privlačna sila solнца tolika, da so valovi na solncu, podobni gorovju, razpadli in odleteli, ter začeli krožiti okoli solнца in se ohlajevati. To so veliki in mali planeti, med katere spada tudi naša zemlja. Tekom časa, ne vemo niti kako, niti kdaj ni čemu je nastalo na enem teh planetov življenje.

Vprašanje bodočnosti je, če bo podlegla dosedanja hipoteza o postanku naše zemlje o Jeansovi teoriji.

Kdo je Al Capone?

O malokaterem človeku se je po svetu toliko govorilo in pisalo, kakor o kralju banditov v Chicagu. Še danes lansirajo časopisi to in ono drzno tatvino, ki jo ima na vesti Al Capone. Ta banditova slava je dala pobudo nekemu podjetnemu Amerikancu, da je napisal življenjepisa te splošno znane osebe. Kakor pravi pisatelj v svoji knjigi, je bil Al Capone v svoji zgodnji mladosti priden in dober dečko. Njegov oče je bil brivec. V brivnici je pridno pomagal svojemu očetu in živel jako skromno. Najljubša zabava je bil zanj biljard. V biljardu je bil pravi mojster. To ga ni zapeljalo. Čeprav je bil strasten igravec, je vendar bil vedno že ob desetih zvečer doma. Tako je živel do svojega 21. leta. Po 21. letu pa se je zavrtelo kolo njegove življenjske usode. Prišel je na neko politično zborovanje in tam z velikim zanimanjem in pazljivostjo poslušal govornika. Po zborovanju so ga povabili njegovi prijatelji, naj gre z njimi v kavarno, kjer je neki tujec, ki jih je pri kartah obril za ves denar. Prosili so ga, naj začne s tujcem biljardirati za denar. Al Capone se je dal pregovoriti, začel s tujcem igrati biljard in ga oskubil za 800 dolarjev, nakar se je s tujcem sprl. Prišlo je celo do pretepa, med katerim je Al Capone pobil tujca, da se je zgrudil na tla. Iz strahu, da je tujca ubil, je pobegnil v Chicago in se tam seznanil z raznimi banditi. Od takrat je postal Al Capone sam zločinec, in je bil do nedavnega vsegomočni »kralj roparjev« v Chicagu.

Osel požrl 15.000 levov.

Nekemu bolgarskemu kmetu se je zgodila pred dnevi nenavadna nesreča. V Plevnu je prodal par volov za 16.000 levov. Ves zadovoljen z dobro kupčijo je zajahal svojega osla in se napotil proti domu. Zavest, da nosi seboj toliko denarja, ga je tako prevzela, da je med potjo razjahal osla, sedel ob kraj poti in začel šteti svoje tisočake. Osla pa je pustil, da se pase po obcestnem jarku. Najprej je parkrat preštel tisočake, ki jih je bilo 15, za ostali tisočak pa je imel drobiž. Preštete tisočake je lepo zložil in jih položil poleg sebe na travo. Ko je šel drobiž, se je pripasal osel do kmeta in pohlastal vseh 15 tisočakov, ki so ležali zloženi v travi. V tem trenutku je skočil kmet proti oslu, da bi rešil tisočake, toda prekasno. Izginili so v oslov želoдец.

Največje potniško letalo.

Največje potniško letalo je brezdvomno, avijon, ki so ga te dni izročili prometu med Londonom in Kanado. Novo letalo je po svoji notranji opremitvi najrazkošnejše, ima 120 sedežev in 50 postelj in tehta skupno nad 60 ton. Dvanajst motorjev ga tira s hitrostjo dveh angleških milj na minuto. Letalo bo služilo rednemu potniškemu in poštnemu prometu med Anglijo in Kanado. Zanimivo je, da se je prijavilo med uslužbenca, ki bodo vršili službo na letalu, večje število pogumnih Angležini.

Današnja žena.

Neki mešetar s hišami je ponudil mlademu, pravkar poročenemu paru hišo v nakup. Ker ni bilo moža doma, je odpravila žena mešetarja sama. Odrezala se je takole: Rodila sem se v porodišnici, zredili so me v otroškem zavetišču in vzgojili so me v vzgojevališču. Svojega moža sem spoznala v avtomobilu in poročila sem se v cerkvi. Hrano imam v hotelu, kjer imam tudi udobno opremljeno sobo. Dopoldne spim, popoldne pa igram karte. Zvečer grem v kino ali na ples. Če zbolim, grem v bolnico, ko bom pa umrla, me bo pokopal pogrebni zavod. Čemu mi ho torej hiša? Vse kar potrebujem, je denar, soba za spanje, garaža in mož.

Sokolstvo

Sokol Pobrežje

prične s svojimi rednimi predavanji. Prvo takšno predavanje bo v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri pri g. Renčelju. Predava g. prof. Kovačič. Vse članstvo je dolžno, da se predavanju udeleži.

Lutkovni odsek Sokola Maribor-malice otvori v nedeljo 15. nov. ob 4. pop. v Narodnem domu letošnjo sezono z uprizoritvijo pravilnične igre v 3. dejanjih (6 slikah) »Princ Rožencvet in Lilijana«. Vabljeni vsi!

Sokolski društvi Maribor-matica in Maribor I.

priredita tekom tega meseca več predavanj, ki so namenjena predvsem tekom letošnjega leta pristopivšim članom, da jih seznanijo natančneje s Sokolstvom in njegovim namenom. Prvo tako predavanje se vrši to **soboto 14. nov.** ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma; predava br. dr. M. Kovačič o »Miroslavu Tyršu«. — Ker ne more biti nihče sprejet v članstvo, ki teh obveznih predavanj ne bi posetil, se pozivajo nanj vsi novi člani, dolžnost pa je tudi ostalega članstva, da s čim večjo udeležbo pokaže svoje zanimanje za velikega ustanovitelja Sokolstva, čigar 100 letnico rojstva slavi slovensko Sokolstvo prihodnje leto. — Naslednje predavanje br. prof. Kenda o »Zgodovini Sokolstva« se vrši v **sredo 18. t. m.**

Sport

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo, dne 15. t. m. se vrši na igrišču ISSK Maribora brzoturnir za pokal MO. Razpored tekem je sledeči: Ob 13.30 SK Železničar:SK Svoboda; ob 14.15 ISSK Maribor:SK Rapid in ob 15. finale. Na igrišču SK Rapida se vrši prvenstvena tekma SK Železničar mlad.:SK Rapid mlad. Službujoči odbornik na igrišču ISSK Maribora g. Kemeny, na igrišču SK Rapida g. Lorber. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Nedeljske tekme sodijo sledeči gg. sodniki: SK Železničar:SK Svoboda g. Mohorko; ISSK Maribor:SK Rapid g. dr. Planinšek; finale brzoturnirja gosp. Nemec; SK Železničar mlad.:SK Rapid mlad. g. Bergant.

Tilden zopet v Parizu.

V torek je v Parizu porazil Karl Koželuh Francoza Plaa s 6:3, 6:4, 6:1. Tilden je premagal Nemca Nüssleina s 6:2, 6:3, 6:3, nemški par Nüsslein-Najach pa je zmagal nad parom Tilden-Hunter 6:4, 3:6, 6:1.

Češkoslovaška:Italija.

V nedeljo 15. t. m. se odigra v Rimu meddržavna nogometna tekma Češkoslovaška-Italija.

Mariborski smučarski klub

priredi v nedeljo, dne 15. t. m. pešizlet do Pohorskega doma in Ruške kočice. Odhod ob 6. uri iz Glavnega trga.

170 milijonov dolarjev za brezposelne.

Da bi vsaj deloma omilila hudo krizo med delavskimi sloji, je ameriška vlada stavila pred bližajočo se zimo 170 milijonov dolarjev v svoj proračun. Vlada in pa posamezna mesta se trudijo na vse mogoče načine, kako bi pomagala stradajočim množicam, ki ponekod umirajo od glada. V to svrhu so se ustanovile številne socialne in humanitarne ustanove, prevzele težko skrb za brezposelne. 170 milijonov dolarjev bo komaj zadostovalo za najnujnejšo prehrano. A odkod dobiti denar za potrebno obleko in kurivo po zimi, ta skrb mori ameriške socialne kroge in vlado. 314 ameriških mest s strahom gleda v bližnjo bodočnost; od teh je le 177 mest, ki pričakujejo, da bodo srečno in brez večjih posledic prebolela strašno krizo, ker so darovali nekateri bogataši težke vsote za brezposelne.

Čitaite

„VEČERNIK“

Preskrbite se za zimo.

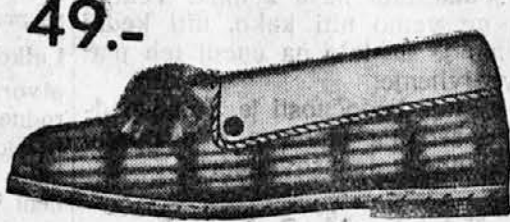
NE ODLAŠAJTE Z NAKUPOVANJEM POTREBNE OBUTVE. V NAŠIH PRODAJALNAH BOSTE NAŠLI VSE, KAR VAM JE POTREBNO ZA VAŠE NOGE!

99.-

Vrsta 9892-50

Za Vaše otroke pripravili smo te gumijaste škornje. Koristili jim bodo po zimi in v slabem vremenu. Obvarovali bodo Vaše otroke pred prehladom. Lahki za čistiti. Zadostuje, da jih očistite z vodo, nakar izgledajo kakor novi.

49.-

»Mikado.« Vrsta 7045
Ko ste doma, ko delate v kuhinji in hočete iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo pred prehladom. V njih se Vam noge najboljši odpočijejo.

59.-

Vrsta 215
Pazite na svoje zdravje. Obuvajte se dobro, kadar je slabo vreme. Evo udobnih in toplih domačih čevljev. Topla obutev je najsigurnejše sredstvo pred prehladom.

69.-

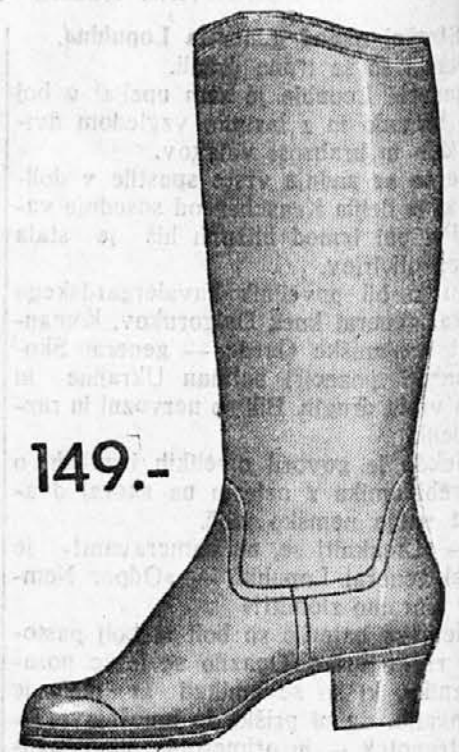
Vrsta 1045-71
Najnovjša jesenska moda. Evo lepih, lahkih in elastičnih snežnih čevljev. V njih izgledajo noge zelo elegantne. Lahko se nosijo na vsako vrsto čevljev. Imamo jih v raznih barvah in v raznih nijansah.

79.-

Vrsta 1865-01
V teh elegantnih zimskih čevljih izgledala bo Vaša noga zelo mala. Čevlji Vam ostanejo v njih vedno suhi in čisti. Imamo jih v črni in rjavi barvi.

Rata

149.-

Vrsta 9895-50

Zenske gumijaste wellingtonke. Imamo jih tudi v rjavi barvi. V njih se boste vedno udobno počutili, ker Vam obvarujejo noge pred mokroto tudi v najslabšem vremenu.

Plen

Poslovenil L. L.

Pri težkem poslu je omahnil. Polzki vrč mu je zdrknul iz rok in je padel na mizo in voda se je razlila po vseh predmetih, ki so ležali na njej. Neš sam je padel čez mizo in pometal na tla vse, kar je bilo na njej, ko je zdvojnó krilil z rokami po zraku, da bi zopet našel izgubljeno ravnotežje.

Ogenj in voda in s pisalne mize padajoči pribor, vse to je privabilo pet ali šest sotrudnikov v pisarno.

Čez nekaj trenutkov konfuzije je plamen ugasnil. Vsi prisotni so pobirali in postavljali na mizo po sobi raztresene predmete. Pender se je lepetaje opravičeval radi svoje nerodnosti in je dokazoval razjarjenemu Grodnu, da je imel najboljšo namene.

Prosto dihal pa je šele tedaj, ko je po preteku dolgih desetih minut Keytes vzela torbo z mize in si jo kakor po navadi pripel k zapetju, segel Grodnu v roko in površino pokimal v slovo nespretnemu Nešu, ki je bil povzročil tako brezsmiselni nered.

Za teh brezkončnih minut je še bilo vedno mogoče, da bi se bil Keytes spomnil, da tega ali onega še ni povedal šefu o svojih namerah na potovanju in da bi odprl torbo, hoteč podpreti svoje napore s tem ali onim vzorcem.

Baš v teh desetih minutah je ugotovil Neš Pender, da so mu bili živci po vražje vznemirljivi. Tisto dolgo snovanje in brezkončni strah sta mu bila ubila dozdedyo duševno ubranost. Postal je neznošen do skrajnosti.

Toda nevarnost je minila. Keytes je odjadral z zamenjano torbo in njenimi v papir zavitimi kamenčki in koščki cementa. Bržkone potnik svojih vzorcev

ne bo pogledal, dokler ne pride po celodnevem potovanju k prvemu odjemalcu v najbližjem mestu, v katero je bil namenjen. Medtem pa bo torba shranjena vsaj enkrat v kaki hotelski blagajni.

Neš je po svoji navadi tudi to popoldne dolgo delal. Vsi drugi nameščenci so že odšli. V rjav papir je bila zavita Keytesova torba in ležala vse popoldne pod Penderjevo mizo. Nevarnost je minila. Vsak sled, ki bi vodil k njemu, je bil zabrisan.

Kakega pol leta je še nameraval delati pri Grodnu & Grodnu. Potem bo zahteval povišek prejemkov. Če ga bodo odbili ali mu ponudili le smešno vsoto, bo vzrojil in se skregal z vzburljivim šefom in nato ga bodo odpustili.

S svojimi prihranki bo potem popotoval po kontinentu — tako le poceni, kakor je to skozi dolge mesece neštokrat svojim znancem razlagal. V Bruslju ali Antwerpnu bo popotovanje prekinil in skočil v Amsterdam, v Meko draguljarjev. O pravem času se bo vrnil na Angleško in se nastanil v kakem manjšem mestu, daleč od torišča svojih poslov pri Grodnu & Grodnu.

Vse to je bilo smešno enostavno in brez vsake nevarnosti.

Odšel je domov. Stanoval je v prenapoljenem hotelu, ki se je naslanjal na Regentov kanal. Že šest let je tu prebil v bolj revni sobi drugega nadstropja z razgledom na kanal. — Odhitel je v svoje stanovanje, zaklenil vrata in skrtil torbo z nakiti pod žimnico, ki jo je lepo pogrnil s posteljnino.

Jezil se je radi nemirnih živcev. Reakcija se je namreč uveljavila in ga je hudo mučila. In vendar: vse te mesece snovanja naklepov ni bil opazil prav nobenega nerada v živčevju. Sedaj, ko je bilo delo končano, in to z uspehom končano, sedaj, ko je imel za tri milijone

nakitov, ki jih nihče ne bo iskal pri njem, je bil slab in se je tresel in je bil v nevarnosti, da ga puste živci na cedilu.

Ko je gong naznanil, da je omladna večerja pripravljena, ni šel nikamor, marveč je čepel v vse gostejšem mraku in se je z boleščjo v srcu čudil, zakaj bi pri vsakem koraku kakega hotelskega gosta najrajši zakričal alise skril.

Dež je pljuskal ob okno negove sobe. Tudi to mu je bilo neizrecno nadležno. Že pet dni je tako deževalo, a še nikdar ga ni dež tako mučil kakor danes.

Bil je bogat. Čakalo ga je življenje polno lene sreče. Da, bil je bogat; in bil je varen — varen pred vsakim odkritjem. Toda — nerodni koraki gostov, ki so se vračali od večerje, so bili vzrok, da mu je rahel pot orosil lice in dlani. Vsaka stopinja bi lahko privedla kakega redarja. Nič nevarnosti ni bilo. Zavedal se je, da mu nihče ničesar ne more. Toda — besno se je boril s svojo bebasto nervoznostjo.

Bil je bogat. Nobene nevarnosti ni bilo. Toda dogajajo se slučajni... Spomnil se je resnice, da zločinec izdajstvu zaklepa in iznova zaklepa devetero vrat, deseta pa pusti na stečaj odprta. Katera vrata slabega preudarka je pač pustil sam odprta? Že petnaestokrat si je oponašal, da je histeričen norec. A —

Dolge ure je predsedel, preležal, prehodil. Velemestni nemir je pojemal. Minila je polnoč. Le dež je še vedno pljuskal po oknu. Tedaj je nenadoma začul na hodniku oprezen korak, ki se je bližal. Neš Pender je krotil svoje živce.

Noga je obstala pred njegovimi vrati. Počasi je nekdo pritiskal kljuko, lahko, oprezno, kakor bi ga kdo hotel iznenačiti v spanju in se tako ogniti borbi ž njim. Neš je skočil iz postelje in trepetal v temi.

Ko je prišlec ugotovil, da so vrata zaklenjena, je pozabil na opreznost. Z vso

močjo je udaril s pestjo, v drugi pa s palico po durih.

»Odpri!« je kričal s samozavestnim glasom zakona. »Odpri ali pa razbijem vrata. Vem, da si tu. Odpri, čuješ!«

Neš Pender je mahoma nehál trepetati, vsa nervoznost je hipoma izginila. Ko mu je pretilo odkritje in ječa, je bil neverjetno miren. Segel je pod žimnico in izvlekel torbo.

Po prstih je stopil k oknu, ga med treskanjem po vratih odprl, potem pa z močnim zamahom zalučal težko torbo daleč, daleč v noč. Pljusnila je v kalno vodo kanala — pljusnila je in se potopila za večne čase.

Prižgavši plin, je stopil Pender k vratom in jih je odprl na stečaj. Naj prilomasti zdaj vsa londonska policija, če hoče. Nobenega dokaza na njegovo krivdo ni več bilo, zdaj je bil brez skrbi. Nihče mu ni mogel več očitati, da je ukradel torbo. Ležala je na dnu kanala in ho tam ostala do zadnjega dne. Niti trohice mu niso več mogli dokazati. Karkoli je nahotilo policijo k njemu, zdaj je vse potegnil za nos.

Široko je odprl vrata in je stopil iz zivalno na prag.

»No,« je vprašal, »kdo pa ste in kdo Vam da pravico, poštenega človeka buditi ob tej uri? Če —«

Beseda mu je zastajala in prehajala v grgranje. V motni luči plinske svetilke se je majala pred njim majhna pijana pokveka, ki je vihrela zlomljeno palico.

Kakor sova je žmirkal. Nato je pijano zarežal in mrmrljal:

»Oprostite, dedek. Spet sem v napačnem nadstropju. Nikoli si ne morem zapomniti stanovanja. Mislim sem, da mi je žena zaklenila vrata. Hotel sem ji pokazati, kdo je gospodar. Žal mi je, da sem Vas zbudil, dedek. Zmotil sem se. Lahko noč!«

K O N E C.

Stanovanje (soba) z zajuterkom

za 3 dijake iščem s 1. decembrom. Naslov pustiti v upravi »Večernika«.

5195

Šafar

star 27 let, čiste preteklosti, išče mesto šafarja, kletarja, hišnika, sluge nočnega čuvaja ali kaj sličnega. Cenjene dopise na upravo »Večernika« pod »Vesten in marljiv«.

5196

Štirisobno stanovanje

s kopalnico oddam v najem s 1. dec. 1931. Maribor, Wilsonova ul. 15, priltičje.

5183

Vajenca za krojaštvo

sprejme Cverlin, Gosposka ulica 32.

5156

Šofer

išče službo, vaje tudi popravi. Naslov v upravi »Večernika«.

5203

Praktikantinja

poštenih staršev in s primerno šolsko naobrazbo sprejemem takoj. Prednost imajo dekleta s trgovsko šolo. Začetna mesečna plača Din 300.—. F. Mastek, Glavni trg 16.

5194

Soba in črkoslikanje

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«.

X

Rabljen avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič. Tattenbachova ul. 14.

1566

Spominjajte se CMD!

Živi karpi

ščuke in lini, se dobijo dnevno po najnižji ceni pri tvrdki

Ferd. Greiner
Maribor, Gosposka ul. 2

500 KOMADOV

sirkovih metel

753 kg suknjenih cuni in 20 kg suhih hrušk in sliv se bo prodalo na javni licitaciji dne 13. novembra ob 10. uri v tovornem skladišču na glavnem kolo-dvoru v Mariboru.

5197

Double

za plašče po Din 68'

dokler traja zaloga v

Tekstilnem-bazarju!